

"RIVERHØJ"

Lars Johansens gård i Sallinge.

I matriklen 1688 havde gården nr.14, og i matriklen 1844 fik den nr. 11, dens nuværende nr.

I ældre tid hørte gården under Gelskov indtil 1650. Derefter hørte den først under Merringgård i Jylland og siden under andre. Men 1670 kom den atter under Gelskov, hvor den forblev til 1917, da den blev selveje.

Gården hørte ikke til de største i byen. Dens pløjeland i 1680'erne udgjorde 18 tdr. 2 fdk. 2 alb., der i matriklen 1844 forhøjedes til 6 tdr. 2 alb. I landgilde skulde der 1662 svares 1 pund byg (24skp.), 1 otting smør ($\frac{1}{8}$ af en tønde), 1 gås, 1 skp. gåsehavre, 2 høns, 1 lam 1 fødenød (1 kreatur, der var opstaldet til fodring for herremanden) og 18 skilling eridspenge (arbejdspenge eller penge i stedet for arbejde). Udsæden beregnedes 1664 til 1 td. rug, 4 skp. byg, 4 skp. blandkorn, 3 skp. havre, og fhøavlen til 4 læs. Foruden sit pløjeland havde gården også part i byens overdrev og de fælles enge. Den havde også indtil 1672 to stykker england i Sømosen ved Gelskov.

Af de gamle kort over byen fremgår det, at denne gård før udskiftningen og udflytningen lå nordligst i byen. Den er derfor også i sin tid blevet kaldt NØRREGÅRD.

Den ældste kendte beboer af gården hed Rasmus Thygesen. Han nævnes 1620 i et skøde på Gelskov og underliggende bøndergods og har sikkert haft gården i fæste nogle år forud for og efter 1620. 1632-50 er der en Mads Rasmussen i gården, og 1688-82 nævnes Anders Jørgensen. Rasmus Jørgensen fæster den 1683, men kommer siden til Hillerslev. Han stævnedes 1686 for at have nedhugget og bortført grene af en fuldkommen oldenbærende bøg ved Gelskov og derved skamferet træet og påstodes dømt til at have sit fæste forbrudt. Rasmus Jørgensen nægtede ikke at have hugget et læs ved, så meget som han kunde age af en gang, men Gelskøvs ridefoged vilde bevise, at han havde hugget og bortført over 10 læs. Hvorledes det videre gik, kendes ikke, men han har vistnok beholdt gården endnu nogle år, i hvert fald er han i Sallinge 1689, da hans sidste barn blev døbt. Skovtyverier var ret almindelige i de tider ligesom krybskytteri. Hans hustru hed Johanne. De havde 4 børn: Karen, døbt 1685, Anne Marie 1687, Johanne 1690 og Jørgen 1692.

Rasmus Larsen var i gården 1699 til 1703, men 1703-6 nævnes en Niels Larsen, som fik 3 børn døbt i kirken: Kirsten 1704, Bodil 1706 og Laurits 1713. 1711-21 er Hans Nielsen i gården og har vistnok været der også før 1711.

Fra 1721 kommer der en helt ny slægt i gården, da Johan Diderik Christensen 29. August 1721 fæstede den, og det er hans efterkommere, som den dag i dag bor der,

Fæstebrevet findes i fæsteprotokollen for "Rrreskov og Gelskov og lyder således:

Johan Dirichs Festebrief i Salling.
(29. August 1721)

Jeg yde skeel salig Major von Holstens tål ~~Gielschou~~ Gielschou kiendes og her med witterlig giør, at jeg hafver Stød og fæst, så som jeg og her ved Steder og fæster, til ærlig welagt Karl Johan Dirich nu tiennende hosz i Hillerslef Een min halfve Gaard i Sallinge som Hans Nielsz sidst har beboed, PÅ effterfølgende maader, at hand schal giøre og gifor mig, Landgilder effter Jordebogen, svarer Houfning Aarlig for en halfgaard, og nyder hand gaarden fri for bemeldte Houghning og Landgilde det førstø Aar til Micheli 1722. Til Gaardens nøtte hand alt det ved Stedet befindes, det være sig bæster, qvæg samt boehafve ~~xxxxx~~ indtet undtagen i nogen maader, samt wegen harfor og Ploug, hvilcken forschrifvene halfve gaard Ermeldte Johan Diderich schal hafve nyde bruge og behelde i fæste sin Lifstid med ald sin tilliggende Jord og Enge, lige som hans formand det ~~xxxxxx~~ for hannem nødt og brugt hafver indtet undtagen i Nogen maade, ald den Stund hand deraf yder til mig min Hofning og Landgilde samt alle Kongelig Contributioner og schatter. Hvad allerede paabuden er eller her effter Paabydende vorder holder Stedetz brugning ved god hulfd og lige, Retter sig effter Loven og Kongl. forordninger, Er mig som sit Rette Herschab eller min anfortrode horig og Lydig i alle maader som det sig vær. Paa Stedet forschaffer sig opbyggt 5 fag Ny Huusz gandsche ferdig med tømmer og tagh, Paa min egen bekostning, saavel o. saameget tømmer som i alt behøfers til Stedetz forbedring, Lofver widere at lade en Den med sin Essze opslæe og forfærdige med mine bønder, Saa Lofver Jeg og at hielpex hannem med enhver af mine Bønder i tre dage til at legge fodstycker, eller og anden Gaardens brugning at fly til Rette og forbedrer, Til ydermeere Stadfestelsze, hafver Jeg dette med egen Haand her nedenunderskrifvet og mit Zignete hosz trøgt, Actum Gielschou d:29. Augustj A. 1721.

Sl W S v Holstens J. Scheel.

Johan Diderik tjente på denne tid hos Laurits Jørgensen i Tinggaarden i Hillerslev, nu Karl Skyttes Gaard, og har vistnokhaft nærmere tilknytning til familien her, 1711, da han ogsaa tjener Laurits Jørgensen, får han 2 rigsdaler i halvårlig løn, hvoraf han i skat skal svare $\frac{1}{6}$ eller 2 mark. Han er da 17 år gammel og er altså født ca. 1694, men hvor han er født vides ikke. Han har måske ogsaa tjent i Sallinge, hvis han er den Johan Diderik i Sallinge, der er Fadder ved barnedåb i Hillerslev kirke 1713, 1714 og 1717.

Ifølge kirkebogen blev Johan Diderik Christensen af Sallinge og Kirsten Jørgensdatter sammesteds trolovet 20. søndag efter Trinitatis (22. Oktober) 1721, og 1. søndag i Advent (3. December) blev de viet. Kirsten Jørgensdatter er rimeligvis datter af Jørgen Skræder i Hillerslev, der 4. søndag efter påske (18. Maj) 1690 fik en datter døbt, som kaldtes Kirsten. Hun blev båret af Laurits Jørgensens hustru i Hillerslev, og Laurits Jørgensen var fadder. Hendes forældre havde således tilknytning til familien i Tinggården.

Johan Diderik og hustru fik 1722 en datter, som i dåben blev kaldt Birgitte. Siden fik de også en søn Christian, som døde 1796, 67 år gammel, og derfor må være født ca. 1729, og det er muligt, at de også har haft andre børn, men da kirkebogen 1728-37 er gået tabt, kan det ikke påvises. 1748 er Johan Diderik fadder ved en barnedåb, men han må være død senest 1756, da hans søn Christian Johansen ved denne tid nævnes som gårdens indehaver i en retssag mod en husmand i Nybølle, som havde stået en hest fra ham og ført den til Middelfart marked for at sælge den der. Kirsten Jørgensdatter levede til 1778, og hvis hun er født 1690, er hun da blvet ca. 88 år gammel.

Christian Johansen blev gift 28. Oktober 1757 med Johanne Pedersdatter, der er født ca. 1727, efter at de 2. Oktober var blevet trolovet. Efter kirkebogen fik de 10 børn: Peder, døbt 1758, død 1791, Birte, døbt 1759, Jørgen, døbt 1761, Johan Diderik, døbt 1762, må være død inden nytår 1768, Gabriel, døbt 1770, dødfødt barn 1771, Kirsten, døbt 1772.- 21. Marts 1770 blev et af børnene begravet, og det er måske Gabriel, som blev født et par uger forinden. Han blev båret til dåben af Madam Bølle, Enke efter degnen Gabriel Bølle i Hillerslev, og det må være degnen, barnet er blevet opkaldt efter. 22. Maj 1783 blev en søn begravet, 19 år gammel, men hvem af dem han er, vides ikke. 1787 er Peder, Hans, Johan Diderik og Kirsten hjemme hos forældrene, og 1801, efter faderens død, er kun de to sidste hjemme. De er nu 34 og 30 år gamle og ugifte.

Hans blev 1791 gift med Peder Olsens enke i gården matr. nr. 20 og døde 1825. Gården udflyttedes efter udskiftningen og bebos endnu af Hans Kristiansens efterkommere. Kirsten blev 1808 gift med enkemand, gmd. Lars Hansen i matr. nr. 16 (Niels Frederiks Larsens gård) og døde 1849. Birte (født 1759) blev 1785 gift med Christen Andersen i Sallinge i Engstrøms gård, hvor hun døde 1832.

Christian Johansen døde 1796. Hans enke levede til 1816, men forinden havde hun afstået gården til sønnen Johan Diderik Christiansen, som fæstede 22. Oktober 1822. Han var nogle år tidligere blevet gift med Johanne Hansdatter, født 1785 i Åbylund, søskendebarn til Rasmus Bonnesen i Nybølle. De fik flere børn, hvoraf de fleste døde som små. 1807 Kristian, f. 16/3, d. 18/3. 1810 Maren, f. 31/3, d. 16 dage gammel. 1811 Maren, f. 12/5, d. i Maj 1814. 1814 Hans Kristian, f. 26/1, gift 1849 med Mette Larsdatter, enke efter gmd. Christen Hansen i Sandholts Lyndelse, hvis gård Hans Kristian fik. 1818 Johanne Marie, f. 23/10, d. 3 uger gammel. 1820 Marie, f. 1/7, ~~xxxxxNovemberxxxxxx~~ d. i Juni 1824. 1822 Pernille. f. 4/1. d. i November samme år.

Johanne Hansdatter døde selv i Maj 1825, kun 39 år gammel. Ved skiftet efter hende er der kun et barn tilbage, Hans Kristian Johansen, som da er godt 11 år.

Ø Juli 1825 giftede Johan Diderik Christiansen sig anden gang, med Johanne Bonnesdatter fra Nybølle, som var kusine til hans afdøde hustru og søster til gmd. Rasmus Bonnesen i Nybølle. Hun var født 10/10 1795 og døde 7/3 1866. 9/12 1826 fik de en datter Johanne Marie, som blev gift med gmd. Knud Nielsen i Skregeskov og døde 1902, 75 år gammel. 1832 fik de sønnen Rasmus, f. 7/6, d. 17/5 1857. 1835 Jørgen Johansen, f. 17/4, ~~xxxxxx~~ d. 25/5 1919.

Johan Diderik Christiansen døde 6/5 1852. Af hans to sønner af andet ægteskab skulle den ældste, Rasmus, have haft gården, i en alder af kun 23 år fæstede han 30/12 1858 sin moders gård, men da han døde 1859, var der kun Jørgen Johansen tilbage. ~~XXXX~~ Den 27. Maj 1859 giftede han sig med Maren Kirstine Christensen Aaskov fra Sandholts Lyndelse, født 15. Maj 1838, en datter af gmd. Christen Hansen Aaskov.

Deres børn:

Rasmus Jørgen, f. 18/7 1860, d. 31/1 1865.

Johanne, f. 13/8 1861, d. 2/8-59, gift 23/10 1891 med gmd. P. C. Nymann i Nørre Broby.

Johan Jørgen, f. 30/12 1862, d. 24/9 1936, Gmd. i Sallinge. Gift med Sofie Jørgensen, datter af gmd. Jørgen Hansen i Sallinge.

Mette Kirstine, f. 30/3 1864, gift 11/10 1889 med gmd. Per Krog i Tørringe.

Mine, f. 24/12 1865, gift 25/11 1898 med gmd. Rasmus Rasmussen i Sallinge.

Karen, f. 2/11 1867, d. 1948. Gift med Hans Bonnesen i Nybølle.

Christen Jørgen, f. 28/5 1869, Mejeribestyrer i Sandholts Lyndelse, nu i Faaborg.

Rasmus Jørgen, f. 21/3 1871. Gmd. i Krarup, siden i Vester Aaby.

Hans Hørgen, f. 3/10 1872. Gmd. i Freltofte.

Anders Jørgen, f. 15/9 1874, d. 26/11 1915. Gift med Karen Nielsine

Andersen, f. 17/6 1876 d. 22/1 1947. Datter af gmd. Lars Andersen i Nybølle.

Diderik, f. 7/10 1875, d. 15/12 1875.

Det sidste barns fødsel kostede moderen livet. Hun døde 10/10 1875 i barselseng.

Af sønnerne blev det Anders Johansen, der skulde overtage gården efter sin fader. Han nåede dog hverken at fæste eller blive ejer af den, da han døde allerede 1915, 3 1/2 år før faderen. To år efter blev hans enke, Sine Johansen, ejer af gården efter loven om fæstes overgang til selveje.

Deres børn:

Jørgen Johansen f. 16/1 1901 d. 23-12-1974 gdj. i Vedtofte. Gift med Martha Nielsen Sallinge.

Kirstine Johansen f. 21/1 1902. Gift med Knud Bjællekær Søsum.

Lars Johansen f. 24/1 1903. Gdj i Sallinge, gift med Nielssine Marie Hald Bislev.

Johannes Diderik Hohansen f. 29/4 1904. Gdj. i Aunslev, gift med Johanne Jørgensen Havndrup.

Anna Mary Hohansen f. 13/5 1907. Gift med Karl Hansen Skellerup.

Otto Hohansen f. 12/8 1908, gdj. i Dømmestrup. Gift med Maren Erlandsen Vester Hæsing.

Ellen Johansen f. 31/10 1913, gift med Hans Aksel Nielsen gdj. i Sallinge.

Karl Johansen f. 14/4 1905, husmand i Stenstrup. Gift med Doris Jørgensen.

Efter Sine Johansen blev det Lars Johansen og hustru Nielssine Marie som overtog gården i 1947.

Deres børn:

Anders Dirich Johansen f. 28/7 1937. Bosat i Hvalpsund.

Niels Hald Johansen f. 2/8 1939. Bosat i Bording.

Helene Johansen f. 11/3 1942. Gift med Knud Andersen. Bosat i Hammerum.

Carl Johan Johansen f. 3/4 1948.

Carl Johan Johansen overtog Rindes høj
og gift m. Kirsten Hamborg.
- 1-9-1972.

M

